

به نام خداوند جان و خرد

جشنواره طراحی سؤال شبه نهایی - سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۳

سوال‌ات آزمون درس: علوم و فنون ادبی ۳	رشته: ادبیات و علوم انسانی - علوم و معارف اسلامی	تعداد صفحه: ۵
نام و نام خانوادگی:	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	ساعت شروع: ۸ صبح
نام و نام خانوادگی طراح: موسی الرضا ربانی خواه	شماره پرسنلی: ۸۶۰۰۳۵۷۵	اداره آموزش متوسطه نظری استان خراسان رضوی
ردیف	سؤالات (پاسخ‌برگ دارد).	نمره

الف: تاریخ ادبیات (۲ نمره)

۱	مجله «بهار» در سال‌های مشروطه با مدیریت منتشر شد. الف) میرزاده عشقی (ب) ملک الشعرا بهار (ج) میرزایوسف خان اعتصامی (د) میرزاجهانگیرخان	۰/۲۵
۲	همه گزینه‌ها، به جز گزینه از مجموعه شعرهای «قیصر امین‌پور» است؟ الف) تنفس صبح (ب) طوفان در پراتنز (ج) آینه‌های ناگهان (د) در کوچه آفتاب	۰/۲۵
۳	کدام یک از واژه‌های داخل کمانک درست است؟ الف) در دوره بیداری، شعر برای آن که بتواند با (توده مردم - روشن‌فکران) ارتباط برقرار کند، زبان محاوره را برگزید. ب) نیما یوشیج در (ققنوس - افسانه) تغییراتی در اصول و ضوابط شعر سنتی ایجاد کرد.	۰/۵
۴	درست یا نادرست بودن عبارت‌های زیر را مشخص کنید : الف) میرزاده عشقی در روزنامه‌اش «مجلس»، به افشاکاری اعمال پلید و مقاصد شوم رجال خائن زمان پرداخت. ب) سال‌های پس از جنگ، دوران اوج شکوفایی رمان‌نویسی در ایران بود که تقریباً در سراسر دهه هفتاد تداوم یافت.	۰/۵
۵	جای خالی را با واژه مناسب، کامل کنید. الف) اولین نمایشنامه با عنوان «جعفرخان از فرنگ برگشته» به قلم در سال ۱۳۰۱ نوشته شد. ب) حاصل پژوهش‌های «علامه علی اکبر دهخدا» در فرهنگ‌نویسی، کتاب ارزشمند است.	۰/۵

ب: سبک‌شناسی (۲ نمره)

۶	در شعر «ملک الشعرا بهار» و «ادیب الممالک فراهانی» توجه به چه قالب‌هایی بیشتر بوده است؟ الف) قصیده و مثنوی (ب) مستزاد و چهارپاره (ج) قصیده و غزل (د) مثنوی و غزل	۰/۲۵
۷	بنیادی‌ترین تفکر و خواست مشروطه‌خواهان چیست؟ الف) آزادی (ب) وطن (ج) قانون (د) توجه به مردم	۰/۲۵
۸	همه گزینه‌ها «سطح زبانی» نثر دوره بیداری را نشان می‌دهد؛ به جز گزینه الف) نثر این دوره ساده و قابل فهم است. (ب) بسیاری از لغات انگلیسی، فرانسوی و به نثر فارسی وارد شد. ج) واژه‌ها و ترکیب‌های عربی ناآشنا کمتر می‌شود. (د) طنز سیاسی-اجتماعی در نثر این دوره چشم‌نواز است.	۰/۲۵
۹	کدام مکتب فلسفی و ادبی اروپا در ادبیات داستانی دوره معاصر تا انقلاب اسلامی، حضوری آشکار دارد؟	۰/۲۵
۱۰	درست یا نادرست بودن عبارت‌های زیر را مشخص کنید : الف) باستان‌گرایی و علاقه فراوان به استفاده از واژه‌های کهن در زبان شعر دوره انقلاب اسلامی محسوس است. ب) یکی از ویژگی‌های فکری شعر معاصر تا انقلاب اسلامی، فراوانی مدح، ذم و هجو در شعر است.	۰/۵

ادامه سؤالات در صفحه دوم

به نام خداوند جان و خرد

جشنواره طراحی سؤال شبه نهایی - سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۳

سؤالات آزمون درس: علوم و فنون ادبی ۳		رشته: ادبیات و علوم انسانی - علوم و معارف اسلامی		تعداد صفحه: ۵
نام و نام خانوادگی:	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	ساعت شروع: ۸ صبح	تاریخ امتحان: ۱۴۰۳/۰۳/۱۷	مدت آزمون: ۹۰ دقیقه
نام و نام خانوادگی طراح: موسی الرضا ربانی خواه	شماره پرسنلی: ۸۶۰۰۳۵۷۵	اداره آموزش متوسطه نظری استان خراسان رضوی		
ردیف	سؤالات (پاسخ برگ دارد).			
نمره				

۱۱	<p>در بررسی سبک‌شناسی شعر زیر، هر گزاره مربوط به کدام یک از سطوح «زبانی، ادبی یا فکری» ادبیات انقلاب اسلامی است؟</p> <p>«پیش از تو آب معنی دریا شدن نداشت شب مانده بود و جرئت فردا شدت نداشت» گم بود در عمیق زمین شانه بهار بی تو ولی زمینه پیدا شدن نداشت» (سلمان هراتی)</p> <p>الف) بهره‌گیری از زبان نمادین در واژه‌هایی مثل «آب»، «دریا»، «بهار» و ... ب) آشنایی زدایی و روی آوردن به کاربرد ترکیبات بدیع و بی سابقه</p>
----	--

ج: موسیقی شعر (۶ نمره)

۱۲	<p>وزن بیت زیر در کدام گزینه درست آمده است؟</p> <p>«ما نصیحت به جای خود کردیم روزگاری در این به سر بردیم» الف) فاعلاتن مفاعیلن فعّلعن ب) مستفعّل فاعلاتن فعّلعن ج) فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن د) مستفعّلن مفاعیلن مستفعّلن</p>
۱۳	<p>در بیت زیر کدام وزن برتری ندارد؟</p> <p>«باران همه بر جای عرق می‌چکد از ابر پیداست که از دست کریم تو حیا کرد» الف) مستفعّل مستفعّل مستفعّل مستف ب) مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن</p>
۱۴	<p>در کدام یک از واژگان بیت زیر، مصوّت بلند «ی»، همواره کوتاه است؟</p> <p>«بی تربیت آزادی و قانون نتوان داشت «سعفص» نتوان خواند، نخوانده «کلمن» را»</p>
۱۵	<p>با توجه به علامت هجاها، مشخص کنید در هر مورد چه نوع اختیارات زبانی صورت گرفته است؟</p> <p>الف) گیسوی او « — U U — » ب) نسیم صبح « U — — U »</p>
۱۶	<p>در کدام یک از ترکیب‌های «بانوی ایرانی» و «روی جانان» امکان «کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند» وجود ندارد؟ چرا؟</p>
۱۷	<p>برای هر یک از ابیات زیر، یکی از وزن‌های (ناهمسان - همسان یک پایه‌ای - همسان دولختی) را انتخاب کنید.</p> <p>الف) تو با خدای خود انداز کار و دل خوش دار که رحم اگر نکند مدعی، خدا بکند ب) به هوش بودم از اول که دل به کس نسپارم شمایل تو بدیدم نه عقل ماند و نه هوشم</p>
۱۸	<p>با توجه به بیت «ای بی خبر بکوش که صاحب خبر شوی تا راهرو نباشی کی راهبر شوی»</p> <p>الف) در رکن دوم مصراع دوم، کدام اختیار وزنی دیده می‌شود؟ ب) آیا این بیت، دو برش آوایی دارد (با دو وزن خوانده می‌شود)؟</p>
۱۹	<p>در بیت «خارکش پیری با دلق درشت پشته خار همی بُرد به پشت» کدام اختیار وزنی وجود ندارد؟</p>

ادامه سؤالات در صفحه سوم

به نام خداوند جان و خرد

جشنواره طراحی سؤال شبه نهایی - سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۳

سوال‌ات آزمون درس: علوم و فنون ادبی ۳		رشته: ادبیات و علوم انسانی - علوم و معارف اسلامی		تعداد صفحه: ۵
نام و نام خانوادگی:	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	ساعت شروع: ۸ صبح	تاریخ امتحان: ۱۴۰۳/۰۳/۱۷	مدت آزمون: ۹۰ دقیقه
نام و نام خانوادگی طراح: موسی الرضا ربانی خواه	شماره پرسنلی: ۸۶۰۰۳۵۷۵	اداره آموزش متوسطه نظری استان خراسان رضوی		
ردیف	سؤالات (پاسخ‌برگ دارد).			
نمره				

۲۰	با توجه به بیت «گر برگ گل سرخ کنی پیرهنش را / از نازکی آزار رساند بدنش را» الف) مصراع دوم بیت را تقطیع هجایی کنید. ب) در هر یک از مصراع‌ها یک اختیار <u>زبانی</u> از نوع «تغییر کمیت مصوّت» مشخص کنید.	۰/۵ ۰/۵								
۲۱	با مقایسه دو شعر زیر به پرسش‌ها، پاسخ دهید. ۱) میان مشرق و مغرب ندای محتضریست / که گاه می‌گوید با خود / من از ستاره دنباله‌دار می‌ترسم. ۲) تو را من چشم در راهم، شباهنگام / که می‌گیرند در شاخ تلاجن شاخه‌ها رنگ سیاهی. الف) وزن کدام شعر، «ناهمسان» است؟ ب) در هر دو شعر، کدام اختیار <u>وزنی</u> به صورت مشترک به کار رفته است؟ ج) در شعر دوم واژه‌ای بیابید که در آن مصوّت بلند «ی»، همواره کوتاه است؟ د) «وزن‌واژه» معادل پایه‌های آوایی مصراع «ندای محتضریست» را بنویسید.	۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۵								
۲۲	نام وزن متناسب با هر بیت را از ستون مقابل بیابید و بنویسید. (نام یک وزن اضافی است). <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="width: 50%;">وزن</th> <th style="width: 50%;">بیت</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>۱) هزج مثنیّه محذوف</td> <td>الف) برهنه چو تیغ تو بیند عقاب، نیارد به نخجیر کردن شتاب</td> </tr> <tr> <td>۲) رمل مثنیّه محذوف</td> <td>ب) من نمی‌گویم زبان کن یا به فکر سود باش</td> </tr> <tr> <td>۳) متقارب مثنیّه محذوف</td> <td>ای ز فرصت بی‌خبر در هر چه هستی، زود باش</td> </tr> </tbody> </table>	وزن	بیت	۱) هزج مثنیّه محذوف	الف) برهنه چو تیغ تو بیند عقاب، نیارد به نخجیر کردن شتاب	۲) رمل مثنیّه محذوف	ب) من نمی‌گویم زبان کن یا به فکر سود باش	۳) متقارب مثنیّه محذوف	ای ز فرصت بی‌خبر در هر چه هستی، زود باش	۰/۵
وزن	بیت									
۱) هزج مثنیّه محذوف	الف) برهنه چو تیغ تو بیند عقاب، نیارد به نخجیر کردن شتاب									
۲) رمل مثنیّه محذوف	ب) من نمی‌گویم زبان کن یا به فکر سود باش									
۳) متقارب مثنیّه محذوف	ای ز فرصت بی‌خبر در هر چه هستی، زود باش									

د: زیبایی شناسی (۶ نمره)

۲۳	کدام گزینه با آرایه متناقض‌نما ندارد؟ الف) عجب مدار که در عین درد خاموشم ج) ما با توایم و با تو نه‌ایم، اینت بوالعجب ب) که درد یار پری‌چهره عین درمان است د) من از آن روز که در بند توام آزادم	۰/۲۵
۲۴	کدام دو آرایه مشترک در بیت «بیستون کندن فرهاد نه کاری است شگفت / شور شیرین به سر هر که فتد، کوهکن است» وجود دارد؟ الف) تلمیح - تضمین ج) مراعات نظیر - تضمین ب) مراعات نظیر - لف و نشر د) تلمیح - مراعات نظیر	۰/۲۵
۲۵	در بیت های زیر، هریک از قسمت های مشخص شده، کدام آرایه معنوی را به وجود آورده است؟ الف) نیست پروا تلخکامان را ز تلخی‌های عشق ب) فلک در خاک می‌غلتید از شرم سرافرازی ج) خیز تا خاطر بدان ترک سمرقندی دهیم ب) آب دریا در مذاق ماهی دریا خوش است اگر می‌دید معراج ز پا افتادن ما را کز نسیمش بوی جوی مولیان آید همی	۰/۷۵

به نام خداوند جان و خرد

جشنواره طراحی سؤال شبه نهایی - سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۳

سؤالات آزمون درس: علوم و فنون ادبی ۳	رشته: ادبیات و علوم انسانی - علوم و معارف اسلامی	تعداد صفحه: ۵
نام و نام خانوادگی:	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	ساعت شروع: ۸ صبح
نام و نام خانوادگی طراح: موسی الرضا ربانی خواه	شماره پرسنلی: ۸۶۰۰۳۵۷۵	اداره آموزش متوسطه نظری استان خراسان رضوی

ردیف	سؤالات (پاسخ برگ دارد).	نمره
------	-------------------------	------

۲۶	در هر یک از ابیات زیر، کدام آرایه داخل کمانک دیده نمی شود؟ الف) فکر شبیه تلخ دارد جمعه اطفال را عشرت امروز بی اندیشه فردا خوش است (حس آمیزی - حسن تعلیل - اسلوب معادله) ب) با آن که جیب و جام من از مال و می تهی است ما را فراغتی است که جمشید جم نداشت (مراعات نظیر - تضمین - لف و نشر)	۰/۲۵ ۰/۲۵
۲۷	بیت زیر آرایه «حسن تعلیل» دارد یا «اسلوب معادله»؟ چگونه به وجود آن پی برده اید؟ (ذکر یک دلیل کافی است). « به سرو گفت کسی میوه ای نمی آری؟ جواب داد که آزادگان تهی دست اند»	۰/۵
۲۸	در بیت « روی و چشمی دارم اندر مهر او کاین گهر می ریزد آن زر می زند » الف) « لف دوم » و « نشر اول » را بنویسید. ب) نوع این « لف و نشر » را مشخص کنید .	۰/۵ ۰/۲۵
۲۹	با توجه به ابیات زیر ، به پرسش ها پاسخ دهید : ۱- منعم مکن از دیدن قد و رخ و چشمش من انس به سرو و گل و بادام گرفتم ۲- از عفو و خشم تو دو نمونه است روز و شب وز مهر و کین تو دو نمونه است شهد و سم الف) یک جفت واژه متضاد در ابیات بالا بیابید و بنویسید؟ ب) به غیر از « لف و نشر » چه آرایه مشترکی در این دو بیت وجود دارد؟	۰/۲۵ ۰/۲۵
۳۰	با توجه به بیت « چون خضر دید آن لب جان بخش دل فریب گفتا که آب چشمه حیوان دهان توست » الف) « چشمه حیوان » با کدام واژه آرایه « تناسب » ایجاد کرده است؟ ب) این تناسب چه داستانی را در ذهن تداعی می کند؟	۰/۲۵ ۰/۵
۳۱	در بیت « پرستش به مستی است در کیش مهر برون اند زین جرگه هشیارها » : الف) کدام واژه، آرایه « ایهام تناسب » را پدید آورده است؟ ب) این واژه با کدام کلمه در بیت، « تناسب » دارد؟	۰/۲۵ ۰/۲۵
۳۲	در بیت « چون جام شفق موج زند خون به دل من با این همه دور از تو مرا چهره زردی است » : الف) آرایه « ایهام » را بیابید. ب) معانی مختلف آن را بنویسید.	۰/۲۵ ۰/۵
۳۳	با توجه به بیت « یکی تازی ای برنشسته سیاه همی خاک نعلش برآمد به ماه » : الف) مناسب ترین آرایه برای « تصویر آفرینی » این سروده فردوسی چیست؟ ب) این آرایه را در بیت مشخص کنید.	۰/۲۵ ۰/۲۵

ادامه سؤالات در صفحه پنجم

به نام خداوند جان و خرد

جشنواره طراحی سؤال شبه نهایی - سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۳

سوال‌ات آزمون درس: علوم و فنون ادبی ۳	رشته: ادبیات و علوم انسانی - علوم و معارف اسلامی	تعداد صفحه: ۵
نام و نام خانوادگی:	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	ساعت شروع: ۸ صبح
نام و نام خانوادگی طراح: موسی الرضا ربانی خواه	شماره پرسنلی: ۸۶۰۰۳۵۷۵	اداره آموزش متوسطه نظری استان خراسان رضوی
ردیف	سؤالات (پاسخ‌برگ دارد).	
نمره		

ه: نقد و تحلیل نظم و نثر (۴ نمره)

۳۴	کاربرد واژه مشخص شده در بیت زیر، نشان‌دهنده کدام ویژگی «زبانی» شعر «دوره بیداری» است؟ «خلید خار درشتی به پای طفلی خرد به هم برآمد و از پویه باز ماند و گریست»	۰/۲۵
۳۵	متن زیر از داستان «کباب‌غاز» اثر «جمال زاده» است. دو مورد از ویژگی‌های «سبک نویسندگی» او را ذکر کنید. «اگر چشم تو چشمش می افتاد، با همان زبان بی زبانی نگاه، حَقش را کف دستش می گذاشتم. ولی شستش خبردار شده بود و چشمش مثل مرغ سربریده مدام روی میز از این بشقاب به آن بشقاب می دوید و به کاینات اعتنا نداشت.»	۰/۵
۳۶	متن زیر از کتاب «تاریخ بیداری ایرانیان» است: «کارهای میرزا تقی خان از ترتیب و انتظام قشون و اصلاح کار دفتر و مالیه که خرج دو کرور اضافه بر دخل بود و عمارت خرابی‌های دیگر که به زودی محال می‌نمود و همه در یک دو سال صورت گرفت، گواه و دلیل بزرگی مرد است.» الف) این کتاب اثر و موضوع آن، است. ب) کاربرد واژه‌های مشخص شده، بیانگر کدام ویژگی «زبانی» نثر دوره بیداری است؟ ج) یک ویژگی «فکری» متن را بنویسید.	۰/۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵
۳۷	شعر زیر: آن کیست که تقریر کند حال گدا را کز غلغل بلبل چه خبر باد صبا را الف) در چه «قالبی» سروده شده است؟ ب) این قالب شعری، با کدام یک از قالب‌های شعر فارسی، شباهت دارد؟	۰/۲۵ ۰/۲۵
۳۸	با توجه به سروده زیر، به پرسش‌ها پاسخ دهید. «در آینه دوباره نمایان شد / با ابر گیسوانش در باد / باز آن سرود سرخ انالحق / ورد زبان اوست» الف) یک تشبیه بیابید و نوع آن را مشخص کنید. ب) بخش مشخص شده، به چه داستانی اشاره دارد و نشانگر کدام آرایه «بدیع معنوی» است؟ ج) قالب شعر را بنویسید.	۰/۵ ۰/۵ ۰/۲۵
۳۹	سروده زیر از «ملک الشعرا بهار» است. دو ویژگی «زبانی» این سروده را بنویسید. از مُلک ادب حکم‌گزاران همه رفتند / شو بار سفر بند که یاران همه رفتند آن گرد شتابنده که در دامن صحراست / گوید چه نشینی که سواران همه رفتند؟ داغ است دل لاله و نیلی است بر سرو / کز باغ جهان لاله‌عذاران همه رفتند افسوس که افسانه‌سرایان همه خفتند / اندوه که اندوه‌گساران همه رفتند	۰/۵
۲۰	«سرت سبز باد و تن و جان درست»	